

Autosnelweg A12

A12

**Landeck – Kufstein
(A-D)**

Inntal Autobahn

- De A12, ook wel Inntal Autobahn is een Autobahn in Oostenrijk.
- De snelweg vormt een oost-westverbinding door het westen van het land, en is de hoofdas door Tirol.
- De snelweg begint aan de grens met Duitsland bij Kufstein en loopt dan via Innsbruck naar Landeck.

Routebeschrijving

- Bij Kufstein gaat de Duitse A93 uit München en Salzburg over in de A12, en loopt dan langs de rivier de Inn, een belangrijke zijrivier van de Donau, naar het zuidwesten, door een breed dal.
- De bergen rondom zijn nog niet zo hoog, 1.500 tot 2.000 meter.
- Bij Wörgl is een belangrijke afslag, richting de vakantiegebieden rond Kirchberg en Kitzbühel.
- Bij Wiesing volgt opnieuw een dergelijke afslag, naar Mayrhofen.
- Dichter bij de stad Innsbruck worden de bergen hoger, tot zo'n 2.700 meter.
- Het dal blijft desondanks breed.
- Aan de zuidkant van Innsbruck begint de A13 de Brenner Autobahn naar Bolzano en Verona in Italië.
- Hier slaat veel verkeer af, en de A12 loopt na Innsbruck richting het westen, waarbij het dal smaller wordt.
- De bergen zijn hier met 3.000 meter nog iets hoger, en vlak voor Imst volgt de Roppenertunnel.
- Bij Imst komt er ook verkeer bij vanaf de Fernpass, uit Füssen en Garmisch-Partenkirchen.
- Bij Zams kan men afslaan richting Nauders en het Zwitserse Graubünden.
- De snelweg loopt dan tot aan Landeck-Ost, waar hij overgaat in de S16, de Schnellstraße naar Bregenz.

Totaal 153 km Lang

 → **Bregenz**

144 Landeck-Ost

Landeck ± 7500 inwoners.

- Landeck ligt in het westen van Tirol en ligt aan de rechteroever van de rivier de Inn.
- Landeck ligt op een T-kruising gelegen en is altijd al het belangrijkste verkeersknooppunt van westelijk Tirol geweest.
- In de Bronstijd kwamen er steeds weer andere stammen wonen met nederzettingen. Stad mag Landeck zich al vanaf 1923 noemen.
- In het stadsdeel Angedair, aan de zuidkant van Landeck, ligt het Schloss Landeck en is in de 13de eeuw gebouwd.
- Het heeft verdedigingsmuren en er is een museum in gebouwd, het Heimatmuseum.
- Aan de voet van de burcht ligt de Pfarrkirche Maria Himmelfahrt, samen met de kerk van Seefeld en Schwaz hoort het tot een van de gotische bouwwerken van Tirol.
- Toeristen komen niet naar Landeck vanwege de stad zelf maar ook voor de goede mogelijkheden die Landeck biedt tot het maken van bergtochten. aan de oostkant van de stad ligt de Venetberg met een hoogte van 2513 meter.
- Er gaat ook een gondel naartoe tot 300 meter voor de top.

140 Schönwies	
--	---

Schönwies

- Schönwies is een gemeente in het district Landeck in de Oostenrijkse deelstaat Tirol.

Ligging

- Schönwies ligt in het Oberinntal tussen Landeck en Imst, aan de oostelijke grens van het district Landeck.
- Door de uitstekende rotspartij van de burcht Kronburg is Schönwies gescheiden van het Landecker keteldal en kan het daardoor beter tot het dal ten westen van Imst worden gerekend.
- De bebouwing strekt zich hier met name uit over het nauwe dal ten zuiden van de Inn.
- De andere kernen zijn Bichlifelder, Siedlung, Oberhäuser, Dorf, Öde, Saur, Ried, Grieshaus, Höfle, Lasalt, Obsaurs, Föhrenwaldsiedlung.
- Het hoogste punt van de gemeente is de 2728 meter hoge top van de Bergwerkskopf, behorend tot de Lechtaler Alpen en gelegen ten noorden van het dorp Schönwies.

136 Mils	
---	---

Mils

- Mils is een gemeente in het district Imst van de Oostenrijkse deelstaat Tirol.
- Mils ligt in het Oberinntal dicht bij Imst, ten noorden van de Inn.
- Door de aanleg van een tunnel voor de Inntal Autobahn ligt Mils niet langer op de route voor het doorgaand verkeer.
- De meeste inwoners werken in de omliggende gemeenten.
- De Milser Au is een recreatiegebied gelegen aan de Inn

133 Imst-West	
--	---

132 Imst-Ost

Imst ± 75000 inwoners

- Bij de samenkomst van het Inntal en het Gurgltal waarin de Bigerbach stroomt (niet te verwarren met het Gurgltal achter in het Oetztal) ligt in een breed dalbekken Imst.
- In dit westelijke deel van Tirol ligt Imst ideaal op een waar kruispunt van mooie alpendalen.
- Het eeuwenoude stadje, dat al in 1282 door Meinhard van Tirol tot marktplaats werd verheven, is de bakermat van de Imster Vogelhändler, die rond de 17de-19de eeuw met een reusachtige korven vol zanglustige kanarievogels op hun rug door heel Europa trokken.
- Hun woorden 'Gelbe Vögel trag ich aus, Goldene Vögel bring ich zu Haus' klinken in de operette 'der Vogelhändler' van Carl Zeller (met de bekende aria 'Schenkt man sich Rosen in Tirol').
- Imst is ook bekend om zijn bronnen, in elke wijk staat wel zo'n prachtige bron met heiligenbeeld, 18 stuks in totaal.
- De Unterstadt is al de moeite waard, maar toch is de Oberstadt het aantrekkelijkste deel met al zijn kleurige huizen in kleine kronkelstraatjes en steegjes.
- Hier staan ook de kerken.
- De spitse toren die de laatgotische Maria-Hemelvaartkerk (1493) bekroont, is de hoogste toren van Tirol (86 m).

SOS Kinderdorp

- Aan deze weg ligt 5 km van Imst het Alpenhotel Linserhof met een bergmeertje.
- Behalve om het Schemenlaufen heeft Imst bekendheid gekregen door het SOS Kinderdorp van de organisatie Societas Socialis, in 1949 opgericht door Hermann Gmeiner, met het doel verweesde en verwaarloosde kinderen een tehuis te bezorgen.
- Naar voorbeeld van dit eerste kinderdorp ter wereld zijn ook in diverse andere landen dorpen ontstaan.
- In elk van de circa 20 huizen woont een gezin' van 8-10 kinderen, die voor hun tiende jaar opgenomen worden en er tot hun vijftiende wonen.
- Het SOS Kinderdorp ligt ten zuidwesten van Imst, op de Weinberg bij het hoteldorp Hohe Warte.

Roppener Tunnel 5.087 m

- De Roppener Tunnel is een 5095 meter lange autotunnel op de Inntal Autobahn (A12) in de Oostenrijkse deelstaat Tirol.
- De tunnel, vernoemd naar de plaats Roppen (gelegen aan de oostelijke uitgang van de tunnel), moet een snelle toegang verschaffen vanaf de Arlberg richting Innsbruck en het verkeer rondom Roppen en Karres ontlasten.
- Aan het westelijke uiteinde is de stad Imst gelegen.
- De tunnel loopt onder het dorp Karrösten en de voet van de Tschirgant door.
- De tunnel bestond aanvankelijk uit één tunnelbuis, die 6 juli 1990 werd geopend voor het verkeer.
- Sinds de zomer van 2006 is er gewerkt aan een tweede tunnelbuis door het bouwbedrijf dat verantwoordelijk is voor de onderhoud van de tunnel, Asfinag Alpenstraßen GmbH.
- Deze werd op 23 september 2009 vrijgegeven voor het verkeer, waarna de eerste tunnel werd afgesloten voor renovatie.
- De maximale doorrijhoogte van de tunnel is 4,50 meter.
- Bij een versperring van de tunnel (bijvoorbeeld door een ongeval) wordt het verkeer omgeleid via de Tiroler Straße (B171).

Haimin123

Haiming ± 3200 inwoners.

- Haiming ligt in het westen van Tirol vlakbij Imst.
- De Haimingerberg is een geliefd wandeldoel.
- Het dorp ligt dichtbij de rivier de Inn.
- Aan de doorgaande weg ligt het Oetztal-Bahnhof waar vele vakantiegangers voor het Oetztal uit de trein stappen.
- Het dorp heeft een moderne kerk met spitste betonnen torens die hoog de lucht in steken.

113 Mötz

Mötz

- Mötz is een gemeente in het district Imst van de Oostenrijkse deelstaat Tirol.
- Mötz ligt in het Oberinntal tussen Telfs en Imst.
- De gemeente is gelegen ten noorden van de Inn, langs de Klammbach. Vanuit Mötz leidt een weg naar het Mieminger Plateau.
- De afgelopen decennia is het aantal inwoners sterk gegroeid.

Geschiedenis

- Mötz wordt reeds lang bewoond en werd in de 12de eeuw voor het eerst in een officieel document vermeld.
- Reeds in 1290 lag er hier een brug over de Inn, wat ertoe leidde dat Mötz een verkeersknooppunt werd en belangrijk werd voor de scheepvaart over de Inn.
- Tot de Tweede Wereldoorlog behoorde Mötz tot dezelfde gemeente als Mieming, sindsdien is het echter een zelfstandige gemeente.

105 Telfs-West

101 Telfs-Ost
--

Telfs

- Telfs is een gemeente in het district Innsbruck Land van de Oostenrijkse deelstaat Tirol.
- Telfs is een gemeente met markrecht en ligt aan de voet van de Hohe Munde in een dalbekken van het Oberinntal, 27 kilometer ten westen van Innsbruck.
- Hier vormt het de westelijke grens van het district Innsbruck Land.
- Na Innsbruck en Kufstein is het qua inwoneraantal de grootste gemeente van Tirol, in Telfs is een arrondissementsrechtbank gevestigd.
- In de 19de eeuw en het begin van de 20ste eeuw was in Telfs een belangrijke plaats weggelegd voor de textielindustrie.
- De oude fabrieksgebouwen bepalen ook tegenwoordig nog het dorpsbeeld.
- Dit beeld wordt verder met name bepaald door de nieuwwomaanse kerk met twee torens uit 1863.
- De textielindustrie heeft plaatsgemaakt voor productiebedrijven, energiebedrijven en een aanzienlijke dienstverleningssector.
- In Telfs worden ieder jaar de Tiroler Volksschauspiele gehouden en eens in de vijf jaar vormt het het toneel voor de Schleicherlaufen, een gebruik voor het vieren van de vastenavond, waaraan enkele honderden gemaskerde mannen deelnemen.
- Er zijn aanwijzingen dat reeds in 1571 op deze manier de vastentijd werd ingeluid

91 Zirl-West

87 Zirl-Ost

Zirl

- De marktgemeente Zirl ligt in het Inndal, ongeveer 10 kilometer ten westen van Innsbruck.
- Het ligt op de fluviale afzettingen van de Ehnbach en de Schloßbach aan de voet van de Zirler Berg.
- Het gemeentegebied omvat naast de hoordkern Zirl ook het ongeveer 300 meter hoger gelegen Hochzirl, de Martinswand, de Ehnbachkloof en een deel van de Inndalketen van het Karwendelgebergte met de 2637 meter hoge Kleinen Solstein.
- De woonkern Zirl Bahnhof ligt als enige ten zuiden van de Inn.
- Eigenhofen en Dirschenbach zijn twee gehuchten die ten westen van Zirl aan de oude rijksweg gelegen zijn.

Geschiedenis

- Op de Martinsbühel is een nederzetting uit de La Tène-periode periode gevonden.
- In de 4de en 5de eeuw was hier een Romeins militair centrum gevestigd, Teriolis genaamd, vanwaar ook de huidige naam afstamt.
- In de 15de eeuw liet keizer Maximiliaan I van het Heilige Roomse Rijk dit uitbouwen tot een jachtslot.
- Zirl vormde een belangrijk verkeersknooppunt aan de oude Romeinse Via Claudia Augusta richting Augsburg.
- Vanaf hier liep de steile klim naar de Seefelder Sattel.
- Zirl werd voor het eerst officieel vermeld in een document van 28 oktober 799, in 1209 werd begonnen met de burcht Fragenstein.
- Deze burcht werd in 1703 opgeblazen tijdens de Spaanse Successieoorlog en sinds is het gebouw verder vervallen.
- Vanaf de 17de eeuw was Zirl samen met Thaur een belangrijk centrum voor de bouw van kerststallen.
- Zirl is in de loop der eeuwen talrijke malen geteisterd door overstromingen en branden.
- Zo ging tijdens de laatste brand van 21 juni 1908 het grootste deel van de huizen verloren.
- Tussen 1910 en 1912 werd de Mittenwaldspoorlijn aangelegd, met de voor Zirl belangrijke Martinswandtunnel, het Schloßbach- en het Ehnbachviaduct en het treinstation Hochzirl.

83 Kranebitten

12

Luchthaven Innsbruck-Kranebitten

- Luchthaven Innsbruck-Kranebitten (IATA: INN, ICAO: LOWI) is de grootste luchthaven in Tirol.
- Hij verwerkt regionale vluchten rond de Alpen en naar vele andere bestemmingen.
- In de winter, daar de drukste periode, komen via deze luchthaven veel skiërs, snowboarders e.d. naar de skigebieden.
- De luchthaven is de hoofdbasis voor Tyrolean Jet Services, Welcome Air en Austrian Arrows.
- De luchthaven ligt ongeveer 2,5 km van het centrum van Innsbruck.
- Hij is verbonden met de stad en het station met stadsbus F.
- Deze rijdt elke 15 minuten.

79 Innsbruck-West

12

77 Knoten Innsbruck-Wilten

13

→ Innsbruck

→ Brennerpass (A-I)

12

75 Innsbruck-Mitte

12

74 Knoten Innsbruck-Amras

13

→ 13 Brennerpass (A-I)

→ 12 Arlbergtunnel

12

73 Innsbruck-Ost

Innsbruck

- Innsbruck is de hoofdstad van Tirol.
- De stad ligt op 574 m hoogte in het dal van de Inn.
- Innsbruck heeft 111 200 ± inwoners.
- De stad wordt geheel ingesloten door de omliggende bergen, in het noorden door het Karwendelgebergte (Hafelekarspitze, 2334 m).
- Innsbruck wordt in het zuiden door uitlopers van de Stubai en de Tuxer Alpen (Patscherkofel, 2247 m). omgeven.
- Innsbruck ligt op de centrale aansluiting van de autowegen voor toeristen- en vrachtverkeer over de Alpen n.l. de A12 (Kufstein naar St.Anton) de A13 (Brennerpass Verona) en de A12 (St. Anton Arlberg tunnel Lindau).
- Innsbruck heeft een internationale luchthaven en een internationaal handels- en congrescentrum, centrum van wintersport en is daarnaast het culturele hart van Tirol.

Geschiedenis in het kort

- Hoewel het gebied rond de stad blijkt archeologische opgravingen reeds in de 13de eeuw v.Chr. bewoond was, begint de geschiedenis van de huidige stad Innsbruck in feite halverwege de 12de eeuw,
- wanneer de eerste brug over de Inn door de Beierse graaf von Andechs wordt gebouwd.
- Ze wordt aan het eind van de 12de eeuw voor het eerst vermeld als Innspruke, en krijgt in 1187 stadsrechten.
- In de 14de eeuw valt de stad toe aan de Habsburgers, in 1420 wordt ze hoofdstad van Tirol en zetel van de aartshertogen.
- Na het uitsterven van deze tak van de Habsburgers valt de stad in het begin van de 19de eeuw toe aan Beieren.
- Vanuit Innsbruck leidde Andreas Hofer vanaf 1809 zijn opstand tegen deze overheersing.
- In de Tweede Wereldoorlog leed de stad ernstige schade ten gevolge van luchtbombardementen (1944).

70 Hall-West

67 Hall-Mitte

12

Hall in Tirol ± 12.400 inwoners

- Hall, of Solbad Hall, is een oude, middeleeuwse stad.
- De oude naam Solbad Hall geeft al aan dat de stad bij een zoutmijn werd gebouwd en fungeerde als badplaats, waar velen genezing zochten in een behandeling met zouthoudend water.
- Al in 1232 werd er melding gemaakt van zoutmijnen bij Thaur en Hall.
- In 1303 verkreeg Hall stadsrechten en de stad zou opbloeien door de zouthandel en de binnenscheepvaart op de Inn.
- Ook vorsten lieten een welgevallig oog vallen op Hall.
- Hertog Sigismund der Münzreiche (zijn beeltenis staat op de fontein onder aan de Lange Graben) verkoos het tot zijn residentie.
- Keizer Maximiliaan verbleef er graag en aartshertog Ferdinand II stichtte er met zijn zuster het Damenstift.
- Een zeer belangrijke gebeurtenis vond plaats in 1567 toen van Meran (nu Italië) de Munt verplaatst werd naar Hall.
- Tot 1805 was Hall de plaats waar het geld geslagen werd.
- Nog altijd is de Münzerturm, de Munttoren, het symbool van de stad.
- Vanaf de 17de eeuw verloor de zoutwinning aan belang en in 1967 werd de mijn en daarmee het Kurhaus definitiefgesloten.
- Door de aanleg in 1858 van een spoorweg in het Unterinntal en in 1867 naar de Brennerpas moest Hall voorgoed zijn leidende positie afstaan aan Innsbruck.
- Het oude Hall is nog intact gebleven en wordt beschouwd als het mooiste Middeleeuwse stadsgezicht van Tirol.
- Dit historische gedeelte wordt aan de noord- en westzijde omsloten door de met bomen beplante Stadsgraben.
- Deze boulevard loopt langs het Kurhaus en Kurpark, waar muziek-kapellen regelmatig concerten.

61 Wattens

Wattens

- Ten zuiden van de Inn (waarvan de bedding hier beschoeid is) ligt midden op de groene weiden van het brede Inntal het vriendelijke dorp Wattens ± 6300 inwoners.
- Het plaatsje is bekend om zijn industrie van synthetische edelstenen en sieraden, die uit kwartszand vervaardigd worden.
- In de Crystal Shop van de firma Swarovski, die vanaf 1895 deze industrie in handen heeft, zijn voorwerpen te koop en glasblazers, -schilders, en -graveurs aan liet werk te zien.
- De grootste attractie is het moderne Tiroler Alpenbad, een groot verwarmd openluchtwembad met bassins achter glaswanden en een onderwaterrestaurant.
- Op de berghelling van de Himmelreichskopf, even ten zuidwesten van Wattens, ligt het restant van de prehistorische nederzetting Himmelreich (nu een openluchtmuseum).
- De vondsten uit de 4de tot de 1ste eeuw voor Chr. hier gedaan zijn uitgestald in het Heimatmuseum van Wattens.
- Nieuw is het Erlebnismuseum Swarovski Kristalwelten van de beroemde firma Swarovski.
- Een geliefde wandeling vanuit Wattens leidt in 25 minuten naar de 10 m hoge waterval van de Wattenbach.
- De beek die uit de ten zuiden van het dorp liggende Tuxer Voralpen te voorschijn komt.

Volders ± 2800 inwoners. (Links van de weg)

- Het vriendelijke Volders gelegen in het Inntal, is bekend om zijn Karlskirche.
- Op de groene oever van de Inn, even buiten het dorp, staat pronkend in wit en rood deze zeer bezienswaardige kerk uit de 16de eeuw.
- In die tijd woonde en werkte in Solbad Hall de beroemde Dr. Hippolyt Guarinoni (1571-1654), als arts verbonden aan het Stift Hall en een vurige baanbreker voor de hygiëne.
- Zijn eigen 'monument' werd de Karlskirche, officieel Servitenkirche H. Karl Borromäus geheten.
- Dilettant Guarinoni was vervuld van de Contrareformatie en wilde in zijn zelf ontworpen kerk het thema van de drie-eenheid tot uitdrukking laten komen.
- De eenheid wordt gesymboliseerd door de centrale hoofdkoepel, de drievuldigheid Gods (de Vader, de Zoon en de Heilige Geest) en door de drie halfronde kapellen rondom die koepels.
- Van 1620-1654 (het sterfjaar van Guarinoni) verrees hier een van de opvallendste kerken van het land, een kerk die bijna oosters van uiterlijk is.

Het Karwendelgebergte (rechts van de Autobahn)

- Het Karwendel is te beschouwen als de stevige middenmoot van de Noordelijke Kalkalpen.
- Het is een schoolvoorbeeld van een ketengebergte: vier hoge ketens die bijna evenwijdig verlopen tussen de Beierse grens en het Inntal.
- Het verkeer gaat er eerbiedig omheen, met de Zirlerbergstrasse aan de westkant en de Achenseestrasse aan de oostkant.
- Aan de Beierse grens ten noorden hiervan ligt dan nog een lager voorgebergte.
- Het Karwendelgebied is de noordelijke tegenhanger van de Dolomieten en lijkt er ook sterk op.
- Tussen de ketens door verlopen diepe kloofdalén, na heftige regenval op smalle stukken niet meer begaanbaar.
- Het is een bij zonder rustig gebied met een overvloed aan natuurschoon met veel naaldbos, in de hogere regionen vaak bergdennen en arven.
- In laagten soms beuken, maar heel beroemd zijn de eeuwenoude esdoorns van de Grosse Ahornboden, die in de herfst schitterend kleuren.
- Daarna wordt het winter en werkelijk stil, want het gebied leent zich niet voor permanente bewoning.
- Alleen midden in deze verlatenheid is er dan een klein vlekje, de nederzetting bij het Wirtshaus am Eng waar nog rook uit de schoorsteen blijft kringelen.
- De enige (tol)weg die voor gemotoriseerd verkeer (uitsluitend in het zomerseizoen) is opengesteld, leidt vanuit Beieren binnen in het Engtal.

53 Vomp

Ter hoogte van Vomp staat aan de Inn het aardige Schloss Mitterhardt (17de eeuw), nu een Gasthaus.

- Romantisch prijkt noordoostelijk boven Fritzens het witte Schloss Thierburg (1488), eens jachtslot van keizer Maximiliaan.
- Het ligt op drie kwartier lopen, met uitzicht in het Inntal.
- Aan de noordoever van de Inn ligt zonnig en door het bosrijke Gnadenwald in de rug beschut het plaatsje Fritzens ± 1950 inwoners).
- Het is rijk aan tuinen en hoewel oud van oorsprong, nieuw van uiterlijk.
- In het centrum van het dorp staat een pestkruis uit de 18de eeuw ter nagedachtenis aan de slachtoffers van de pest tijdens de Dertigjarige Oorlog.

Het plaatsje Weer

- Op de rechteroever van de Inn liggen de kleine vakantieplaatsjes Kolsass ± 700 inwoners) en Weer ± 1200 inwoners).
- Boven deze dorpen liggen op een terras nog enkele gehuchten.
- Vanaf dat met grasland en bos overdekte plateau heeft u een uitzicht over het dal van de Inn op het Karwendel.
- De boven de boomtoppen uitstekende kerktorens verraden de ligging van die dorpjes.
- Achter Kolsass is dat het rustige Kolsassberg (1200 m).
- Aan de smalle weg die er vanuit het Inntal heen gaat, staat de 14de eeuwse ruïne Rettenberg.

49 Schwaz

Schwaz ± 10.300 inwoners

- De tweede rijke, oude mijnstad in het Mittleres Inntal was Schwaz.
- Hall werd welvarend door het zout, Schwaz werd rijk van het zilver en het koper, dat hier gedolven werd in de 15de en 16de eeuw.
- Rond 1500 had het een inwoneraantal van 20.000 en was hiermee toentertijd de een na grootste stad van Oostenrijk.
- Hoe het zilver gewonnen werd is te ervaren in de Schau-Silberbergwerk Schwaz, uitgerust met helm en jas wordt u 1½ uur rondgeleid door oude mijngangen.
- De oude stad van Schwaz heeft geen echt centrum omdat de toenmalige mijnnederzetting te snel groeide.
- De belangrijkste straat is de Franz Josef Strasse die naar de grote parochiekerk leidt (VVV: Franz Josef-Strasse 26).
- Uit het verleden is er nog een aantal mooie huizen gespaard gebleven, zoals bijvoorbeeld het Fuggerhaus (15de eeuw; hoek Franz Josef Strasse Sigismundstrasse).
- Het woonhuis van Fugger, het Kreuzwegerhaus (16de eeuw), staat tegenover het franciscaner klooster.
- Een ander voornaam huis is het Palais Enzenberg, naast de Pfarrkirche.
- Het mijnbouwverleden van Schwaz is deels vastgelegd in het unieke Schwazer Bergbuch (Tiroler Landesmuseum Ferdinandeum in Innsbruck).
- Dit is een handschrift uit 1556, dat waarschijnlijk geschreven is door Ludwig Lässl en verlucht is met meer dan 100 miniaturen van Jörg Kolber.

43 Jenbach

Zillertal, Gerlostal en Tuxertal

- Wie het 45 km lange Zillertal binnenkomt zal meteen zien hoe ruim dit grootste zijdal van de Inn is.
- De dalbodem is overdekt met weidegrond, waar de koeien grazen voordat ze naar de hogere alpenweiden worden gebracht (Almauftrieb).
- Donkergroene, smalle stroken dennenbos vormen een blokpatroon op de lichtgroene, met alpenweiden bedekte berghellingen.
- Die hellingen lopen langzaam op en gaan over in beboste toppen met arven aan de boomgrens, waar de witte sneeuwpieken van de Alpen nog net boven uitsteken.
- In dat groene tapijt liggen tot bijna boven aan de hellingen de bruinhouten boerderijen en almhutten, met hier en daar de oplichtende heldere kleur van een kapel of kerk.
- Aan die grootse alpiene wereld heeft het Zillertal met het gezelligheidscentrum Mayrhofen een groot deel van zijn bekendheid te danken.
- Waaiervormig strekken de Zillertaler Gründe zich in de bergwereld uit.

39 Wiesing

32 Kramsach - Rattenberg

Kramsach ± 3000 inwoners

- De overbuur van Brixlegg en Rattenberg is Kramsach, vanuit beide plaatsen via een brug te bereiken.
- De plaats ligt midden op een geweldige puinkegel van de Brandenberger Ache.
- Samen met de dorpjes Achenrain (17de eeuw slot) en Voldöpp vult het de ruimte met zijn huizen en fabrieken, want Kramsach heeft als hoofdbestaan industrie.
- Daarvan zijn de houtindustrie en de glasindustrie reeds eeuwenlang in Kramsach gevestigd.
- Het voor beide industrieën benodigde hout werd tot in 1966 aangevoerd over de Brandenberger Ache.
- Dat gebeuren vond diep in de bergen plaats, voorbij het dorp Brandenberg ± 1300 inwoners.
- Daar ligt niet ver van de Duitse grens, in de zijrivier de Grund bach, de Erzherzog Johann Klause, de sluis waardoorheen eens op bepaalde dagen het woestkolkende water de verzamelde houten stammen mee de diepte insleurde.
- Aan de rand van Kramsach (bij de Autobahn) ligt een glasblazerij.

Rattenberg

- Rattenberg is namelijk bekend om zijn glasindustrie.
- Als u wilt wordt in het voorwerp van uw keuze uw naam of monogram gegraveerd.
- Na Brixlegg raakt de Inn bijna de beboste berghellingen.
- Het is er zo nauw, dat alleen de weg er nog een plaatsje vindt.
- De spoorweg moest met een tunnel door de heuvel geleid worden.
- Boven op die heuvel verradt een toren de aanwezigheid van een burcht.
- Dat is de burchtruïne van Rattenberg (±750 inwoners), het kleinste en oudste stadje van Tirol, zeer middeleeuws van karakter.
- Een ieder die van plan is Rattenberg met een bezoek te vereren zou het eigenlijk eerst eens vanaf de noordelijke Innoever in ogenschouw moeten nemen.
- Over het water van de brede snelstromende Inn kijkt u tegen een rij gevels aan, die onveranderd sinds de Middeleeuwen zich in de rivier spiegelen.
- Een enkele kerktoeren steekt er boven hun daken uit, en hoog daarboven, op zijn bosgroene rots, ligt de oude burcht Berg (Burg) der Rato, waarvan de naam Rattenberg is afgeleid.
- Achter die eerste huizenrij gaat een stadje schuil, waar de tijd schijnt te hebben stil gestaan, Rattenberg speelde een voorname rol als grens- en tolplaats.

20 Wörgl-West	
--	---

Wörgl ± 8.000 inwoners.

- En daarmee één van de grotere plaatsen in het Inndal.
- Belangrijk knooppunt van wegen en spoorwegen.
- Ligt aan het begin van het Brixental waarin zeer bekende toeristenplaatsen als Kirchberg -Kitzbühel en St. Johann liggen.
- Heeft een zeer beschutte ligging en heeft ook in de winter een goede temperatuur.
- Het is de geboorteplaats van de heer Zamenhof, de grondlegger van het Esperanto.
- Ter plaatse staat een gedenkteken voor hem.

Wildschönau

- Bij Wörgl begint een 15 km lange weg die in zuidwestelijke richting het hooggelegen dal Wildschönau doorsnijdt.
- In de gelijknamige gemeente zijn kerkdorpen opgenomen, te weten Niederau, Oberau, Thierbach e Auffach, met een aantal omringende gehuchten en vele alleenstaand boerenhoeven, met in totaal ± 3300 inwoners.
- Die Wildschönau (men spreekt ook van In der Wildschönau) bestaat u' twee dalen die door een `Talung' met elkaar verbonden zijn.
- Er zijn twee uitgangen naar het Inntal en twee riviertjes, die zich eveneens in de rit trog van dit hoofddal spoeden.
- Het ene dalgedeelte - de Oberau - voert zijn water af via de Wildschnauer Ache, die via de Kundler Klamm, een kloof bij Kundl in het Inntal uitkomt, de weg er doorheen is voor auto's verboden.
- Vanuit het deel Niederau stroomt de andere Ache, Wörgler Ache, bij Wörgl in de Inn.

17 Wörgl-Ost	
---	---

Unterinntal

- Tussen Kufstein en Jenbach.
- Een breed en groen dal tussen de berggroepen van de Rofan bij Wiesing en het Kaisergebirge tegenover Kufstein.
- Aan de noordzijde van de Inn tussen Kufstein en Kramsach een wat vlakker terras; aan de zuidzijde zijn het de wat nauwere zijdalen die in de belangstelling staan.
- Vier kastelen liggen op een rij langs de zuidkant van de Inn vlak voorbij Brixlegg.
- Schloss Neu-Matzen - Schloss Matzen - Schloss Lichtwehr en Schloss Kropfsberg.
- Vooral in de streek tussen Kufstein en Wörgl imposante boeren hoeven, die getuigen van welstand.
- Iedere boer heeft zijn eigen weide, alm en bos en dit blijft ook zo bij eventuele erving.

11 Kirchbichl - Mariastein

Mariastein ± 250 inwoners.

- De drukst bezochte bedevaartplaats van Tirol bezocht wordt de 14de eeuwse Turm am Stein 2 boven elkaar gelegen kapellen, waarvan de mooiste de bovenste is: te bereiken via 150 treden: een boetedoening op zich.

Kirchbichl ± 5.000 inwoners.

- Zomer - en winterverblijfplaats bekend om het "Moorstrandbad", een natuurlijk meertje, gevuld met geneeskrachtig en warm water (25° C).
- Bekend is de familie Schroll die vaak als familie voor de TV optreedt.
- In het dorp is het restaurant van de familie te vinden (koffie met gebak)

6 Kufstein-Süd

Kufstein-Süd

- De grensplaats Kufstein is ook een belangrijke toeristenplaats geworden.
- Het oude centrum biedt een grote horecakeus.
- De beroemdste Weinstuben bevinden zich in de mooie oude Römerhofgasse, evenwijdig aan de huizen.
- De drukte speelt zich vooral af rond de burcht, op de Untere en Obere Stadtplatz.
- De parochiekerk St. Veit dateert van 1707 en bevat o.a. moderne wand- en plafondschilderingen (van rond 1930).
- Een wandeling over de Innpromenade is de moeite waard.
- Was Kufstein vroeger aangewezen op de handel en de vaart op de Inn (stapelplaats), tegenwoordig zijn de belangrijkste bronnen van inkomsten het toerisme en de industrie (o.a. de fabriek van Kneissl - ski's en tennisrackets).
- Ten zuidoosten van Kufstein bevindt zich een aantal bergbaantjes, o.a. richtingilder Kaiser.

2 Kufstein-Nord

Heldenorgel

- Het grootste openluchtorgel ter wereld.
- Gebouwd in het jaar 1931 door orgelbouwer E. F. Walcker uit Ludwigsburg in Duitsland en in gebruik genomen op 2 mei 1931
- Gebouwd ter nagedachtenis aan de gevallen in de eerste wereldoorlog, vandaar de naam.
- Wordt bespeeld om 12 uur en in de zomer ook om 18 uur.
- Het laatste vers is steeds "Ik had een wapenbroeder, maar ik heb hem nu niet meer".
- In eerste instantie had het orgel 1831 pijpen en 26 registers.
- Bij het 40-jarig bestaan werd het aantal pijpen uitgebreid tot 5000 en het aantal registers tot 46.
- Uniek is ook de plaatsing, nl. op een hoogte van 80 meter boven de stad.
- Door de gaten in de toren is het geluid te horen tot op een afstand van 10 km.
- (het orgel met de meeste pijpen ter wereld staat in de grote kerk van Passau - 17000 pijpen).

München / Salzburg